

ĐẠI HỌC QUỐC GIA TP. HỒ CHÍ MINH TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC

IT007 – HỆ ĐIỀU HÀNH

1. THÔNG TIN CHUNG (General information)

Tên môn học (tiếng Việt): Hệ Điều Hành

Tên môn học (tiếng Anh): Operating Systems

Mã môn học: IT007

Thuộc khối kiến thức: Đại cương □; Cơ sở nhóm ngành ☑;

Cơ sở ngành □; Chuyên ngành □; Tốt nghiệp □

Khoa, Bộ môn phụ trách: Khoa Kỹ Thuật Máy Tính

Bộ môn Hệ thống nhúng và Robot

Giảng viên biên soạn: Phan Đình Duy

Email: duypd@uit.edu.vn

Số tín chỉ:

Lý thuyết: 3

Thực hành:

Tu hoc:

Môn học tiên quyết:

Môn học trước: Kiến trúc máy tính hoặc Tổ chức và cấu trúc máy tính

hoặc Tổ chức và cấu trúc máy tính II (căn cứ từng chương trình đào tao để áp dung môn học trước tương

írng)

2. MÔ TẢ MÔN HỌC (Course description)

Giới thiệu các khái niệm, các nguyên lý hoạt động cơ bản trong hệ điều hành đi theo trình tự từ đơn giản đến phức tạp. Môn học gồm có 9 chương ứng với các khối kiến thức sau: tổng quan về hệ điều hành, cấu trúc hệ điều hành, quản lý tiến trình, định thời CPU, đồng bộ hóa tiến trình, tắc nghẽn (deadlocks), quản lý bộ nhớ và bộ nhớ ảo. Kết thúc phần lý thuyết của từng khối kiến thức sẽ là các bài thực hành trong phòng lab để có cái nhìn thực tế hơn về các khái niệm, các giải thuật đã được giới thiệu.

3. CHUẨN ĐẦU RA MÔN HỌC (Course learning outcomes)

Bảng 1.

CĐRMH [1]	Mô tả CĐRMH (Mục tiêu môn học) [2]	Ánh xạ CĐR CTĐT [3]	Cấp độ CĐRMH về NT, KN, TĐ [4]
G2.1	Nắm vững kiến thức nền tảng về lĩnh vực CNTT	LO2	NT3
G5.1	Giao tiếp, thảo luận được với cá nhân và nhóm tập thể	LO5	KN3

4. NỘI DUNG MÔN HỌC, KÉ HOẠCH GIẢNG DẠY (Course content, lesson plan)

a. Lý thuyết

Bảng 2.

Buổi	Nội dung [2]	CĐRM	Hoạt động dạy và học [4]	Thành
học (3		H [3]		phần đánh
tiết)				giá [5]
[1]			2 /	
Buổi 1	Chương 1. Giới thiệu tổng quan về hệ điều hành 1.1 Định nghĩa hệ điều hành 1.2 Hoạt động bên trong máy tính 1.3 Kiến trúc hệ thống máy tính 1.4 Các thao tác trong hệ điều hành 1.5 Lịch sử phát triển hệ điều hành (đọc thêm)	G2.1, G5.1	Giảng viên dạy: Phổ biến nội quy lớp học, giới thiệu đề cương môn học, cung cấp các tài liệu học tập cho sinh viên. Thuyết giảng về các nội dung giới thiệu về hệ điều hành Sinh viên học ở lớp: Lắng nghe bài giảng của giảng viên, đối chiếu với kiến thức đã đọc trước và đặt câu hỏi với giảng viên, thảo luận các vấn đề về hệ điều hành. Trả lời các câu hỏi cuối buổi học Sinh viên học ở nhà: Xem lại bài học và trả lời các câu hỏi thảo luận ở cuối slide week 1 vào vở bài tập.	A1, A2
Buổi 2	Chương 2. Cấu trúc hệ điều hành 2.1 Các thành phần của hệ điều hành 2.2 Các dịch vụ hệ điều hành cung cấp 2.3 Lời gọi hệ thống (system call) 2.4 Các chương trình hệ thống (system programs) 2.5 Cấu trúc hệ thống	G2.1, G5.1	Sinh viên chuẩn bị trước ở nhà: Đọc chương 2 giáo trình Hệ điều hành và bộ slide week 2 do giáo viên cung cấp Giảng viên dạy: Ôn tập kiến thức chương 1, nhắc lại về chuỗi kiến thức hệ điều hành. Thuyết giảng về các nội dung về cấu trúc của hệ điều hành. Sinh viên học ở lớp: Lắng nghe bài giảng của giảng viên, đối chiếu với kiến thức đã đọc trước và đặt câu hỏi với giảng viên, thảo luận các vấn đề về cấu trúc hệ điều hành. Trả lời các câu hỏi cuối buổi học	A1, A2

		<u> </u>	G: -1: 21 21- 3- 37	1
			Sinh viên học ở nhà: Xem lại bài học và trả	
			lời các câu hỏi thảo luận ở cuối slide week	
_ 2.			2 vào vở bài tập.	
Buổi	Chương 3. Quản lý tiến	G2.1,	Sinh viên chuẩn bị trước ở nhà: Đọc chương	A1, A2
3	trình	G5.1	3 giáo trình Hệ điều hành và bộ slide week	
	3.1 Khái niệm cợ bản		3 do giáo viên cung cấp	
	3.2 Trạng thái tiến trình		Giảng viên dạy: Ôn tập kiến thức chương 2,	
	3.3 Khối điều khiển tiến		nhắc lại về chuỗi kiến thức hệ điều hành.	
	trình (PCB: Process		Thuyết giảng về các nội dung về quản lý	
	Control Block)		tiến trình trong hệ điều hành.	
	3.4 Định thời tiến trình		Sinh viên học ở lớp: Lắng nghe bài giảng	
	(process scheduling)		của giảng viên, đối chiếu với kiến thức đã	
	3.5 Các tác vụ đối với tiến		đọc trước và đặt câu hỏi với giảng viên, thảo	
	trình		luận các vấn đề về tiến trình và các kiến	
	3.6 Cộng tác giữa các tiến		thức liên quan. Trả lời các câu hỏi cuối buổi	
	trình		học	
	3.7 Giao tiếp giữa các tiến		Sinh viên học ở nhà: Xem lại bài học và trả	
	trình		lời các câu hỏi thảo luận ở cuối slide week	
	3.8 Tiểu trình		3 vào vở bài tập.	
Buổi	Chương 4. Định thời	<i>G</i> 2.1,	Sinh viên chuẩn bị trước ở nhà: Đọc	A1, A2
4	CPU	G5.1	chương 4 giáo trình Hệ điều hành (từ đầu	
	4.1 Các khái niệm cơ bản		chương đến hết phần giải thuật định thời	
	4.2 Các loại định thời		Round Robin) và bộ slide week 4 do giáo	
	4.3 Các tiêu chuẩn định		viên cung cấp. Tham khảo thêm kiến thức	
	thời CPU		về các giải thuật định thời và cách hiện	
	4.4 Các giải thuật định		thực các giải thuật đó.	
	thời		Giảng viên dạy: Ôn tập kiến thức chương	
	4.4.1 First-come First-		3, nhắc lại về chuỗi kiến thức hệ điều	
	server (FCFS)		hành. Thuyết giảng về các nội dung về	
	4.4.2 Shortest Job First		định thời CPU, cho sinh viên làm bài tập	
	(SJF)		về giải thuật định thời FCFS, SJF, SRTF,	
	4.4.3 Shortest Remaining		Priority, Round Robin.	
	Time First (SRTF)		Sinh viên học ở lớp: Lắng nghe bài giảng	
	4.4.4 Priority		của giảng viên, đối chiếu với kiến thức đã	
	4.4.5 Round Robin (RR)		đọc trước và đặt câu hỏi với giảng viên,	
	4.4.6 Bài tập		thảo luận các vấn đề về định thời tiến trình	
	- 1		và các kiến thức liên quan. Trả lời các câu	
			hỏi và làm bài tập cuối buổi học	
			Sinh viên học ở nhà: Xem lại bài học và trả	
			lời các câu hỏi thảo luận và làm bài tập ở	
			cuối slide week 4 vào vở bài tập.	
L			out the mook i fue to out tup.	

	_			
Buổi	Chương 4. Định thời	G2.1,	Sinh viên chuẩn bị trước ở nhà: Đọc	A1, A2
5	CPU (tiếp theo)	G5.1	chương 4 giáo trình Hệ điều hành (từ sau	
	4.4 Các giải thuật định		giải thuật Round Robin đến hết chương),	
	thời		chương 5 sách tham khảo "Operating	
	4.4.7 Highest Response		System Concepts" (từ mục 5.4 đến 5.7) và	
	Ratio Next (HRRN)		bộ slide week 5 do giáo viên cung cấp.	
	4.4.8 Multilevel Queue		Tham khảo thêm kiến thức về các giải	
	4.4.9 Multilevel Feedback		thuật định thời (HRRN, MQ và MFQ) và	
	Queue		cách hiện thực các giải thuật đó.	
	4.5 Định thời tiểu trình		Giảng viên dạy: Ôn tập kiến thức về định	
	4.6 Định thời đa bộ xử lý		thời buổi hôm trước, kiểm tra bài tập của	
	4.7 Định thời theo thời		sinh viên, cho sinh viên làm bài tập về	
	gian thực (đọc thêm)		định thời, nhắc lại về chuỗi kiến thức hệ	
	4.8 Định thời trên một số		điều hành. Thuyết giảng về các nội dung	
	hệ điều hành		về định thời CPU, các giải thuật định thời	
	4.8.1 Linux		HRRN, MQ, MFQ, định thời tiểu trình,	
	4.8.2 Windows		định thời trên hệ thống có nhiều bộ xử lý,	
	4.8.3 Solaris (đọc thêm)		định thời theo thời gian thực và các giải	
			thuật định thời đang được sử dụng trên	
			một số hệ điều hành phổ biến. Cho sinh	
			viên thảo luận và làm bài tập.	
			Sinh viên học ở lớp: Lắng nghe bài giảng	
			của giảng viên, đối chiếu với kiến thức đã	
			đọc trước và đặt câu hỏi với giảng viên,	
			thảo luận các vấn đề về tiến trình và các	
			kiến thức liên quan. Trả lời các câu hỏi và	
			làm bài tập cuối buổi học	
			Sinh viên học ở nhà: Xem lại bài học, trả	
			lời các câu hỏi thảo luận và làm bài tập ở	
			cuối slide week 5 vào vở bài tập.	
Buổi	Chương 5. Đồng bộ tiến	G2.1,	Sinh viên chuẩn bị trước ở nhà: Đọc	A1, A4
6	trình	G5.1	chương 6 sách tham khảo "Operating	,
	5.1 Giới thiệu về race		System Concepts" (từ mục 6.1 đến 6.5) và	
	condition		bộ slide week 6 do giáo viên cung cấp.	
	5.2 Vấn đề vùng tranh		Tham khảo thêm kiến thức về đồng bộ tiến	
	chấp		trình, về race condition và giải pháp giải	
	5.3 Lời giải cho vấn đề		quyết.	
	vùng tranh chấp		Giảng viên dạy: Ôn tập kiến thức về định	
	5.4 Các giải pháp dựa trên		thời, kiểm tra bài tập của sinh viên, cho	
	ngắt (giải pháp phần		sinh viên làm bài tập về định thời, nhắc lại	
	mềm)		về chuỗi kiến thức hệ điều hành. Thuyết	
	5.5 Giải pháp phần cứng		giảng về các vấn đề vùng tranh chấp, đồng	
	5.5.1. Memory Barrier		bộ giữa các tiến trình, giới thiệu các giải	
	5.5.2. Lệnh test and set		pháp giải quyết tranh chấp, các giải pháp	
	(đọc thêm)		phần mềm, phần cứng, mutex lock.	
	5.5.3. Lệnh		Sinh viên học ở lớp: Lắng nghe bài giảng	
	compare_and_swap (đọc		của giảng viên, đối chiếu với kiến thức đã	
	thêm)		đọc trước và đặt câu hỏi với giảng viên,	
	5.5.4. Biến đơn nguyên		thảo luận các vấn đề về liên lạc giữa các	
	(đọc thêm)		tiến trình và các kiến thức liên quan. Trả	
	(aóc mem)	<u> </u>	non unin va cac kich uluc lich quall. Ha	

	5.6 Mutex locks		lời các câu hỏi và làm bài tập cuối buổi	
	5.0 Mutex locks		học	
			Sinh viên học ở nhà: Xem lại bài học, trả	
			lời các câu hỏi thảo luận ở cuối slide week	
			6 vào vở bài tập.	
Buổi	Chuama 5 Dàna hâ tiến	G2.1,	Sinh viên chuẩn bị trước ở nhà: Đọc sách	A1, A4
7	Chương 5. Đồng bộ tiến trình (tiếp theo)	G2.1, G5.1		A1, A4
'		03.1	tham khảo "Operating System Concepts"	
	5.7 Semaphore 5.8 Monitor		chương 6 (từ mục 6.6 đến 6.8), chương 7	
			(mục 7.1) và bộ slide week 7 do giáo viên	
	5.9 Liveness		cung cấp. Tham khảo thêm kiến thức về	
	5.10 Một số bài toán đồng		các giải pháp semaphore, monitor,	
	bộ kinh điển		liveness; các bài toán đồng bộ kinh điển và	
	5.10.1 Nhà sản xuất-		phương pháp giải quyết.	
	người tiêu thụ (Producer-		Giảng viên dạy: Ôn tập kiến thức về liên	
	Consumer)		lạc và đồng bộ giữa các tiến trình, nhắc lại	
	5.10.2 Bộ đọc – bộ ghi		về chuỗi kiến thức hệ điều hành. Thuyết	
	(Readers-Writters)		giảng về các giải pháp semaphore, monitor	
	5.10.3 Các triết gia ăn tối		và liveness để giải quyết tranh chấp, các	
	(Dining-Philosophers)		bài toán đồng bộ kinh điển và phương	
	5.11 Bài tập		pháp giải quyết, hướng dẫn sinh viên làm	
			các bài tập về giải quyết tranh chấp.	
			Sinh viên học ở lớp: Lắng nghe bài giảng	
			của giảng viên, đối chiếu với kiến thức đã	
			đọc trước và đặt câu hỏi với giảng viên,	
			thảo luận các vấn đề về các giải pháp	
			semaphore, monitor, liveness, các vấn đề	
			về các bài toán đồng bộ kinh điển, phương	
			pháp giải quyết và các kiến thức liên quan.	
			Trả lời các câu hỏi và làm bài tập cuối buổi	
			học.	
			Sinh viên học ở nhà: Xem lại bài học, trả	
			lời các câu hỏi thảo luận và làm bài tập ở	
2			cuối slide week 7 vào vở bài tập.	
Buổi	Chương 6. Deadlock	G2.1,	Sinh viên chuẩn bị trước ở nhà: Đọc	A1, A4
8	6.1 Định nghĩa	G5.1	chương 6 giáo trình Hệ điều hành và bộ	
	6.2 Mô hình hệ thống		slide week 8 do giáo viên cung cấp. Tham	
	6.3 Phương pháp giải		khảo thêm kiến thức về deadlock.	
	quyết deadlock		Giảng viên dạy: Ôn tập kiến thức về các	
	6.3.1 Deadlock		giải pháp đồng bộ, nhắc lại về chuỗi kiến	
	prevention		thức hệ điều hành. Thuyết giảng về các	
	6.3.2 Deadlock avoidance		vấn đề deadlock và các phương pháp giải	
	6.3.3 Deadlock detection		quyết deadlock, hướng dẫn sinh viên làm	
	6.3.4 Deadlock recovery		các bài tập.	
	6.4 Bài tập		Sinh viên học ở lớp: Lắng nghe bài giảng	
			của giảng viên, đối chiếu với kiến thức đã	
			đọc trước và đặt câu hỏi với giảng viên,	
			thảo luận các vấn đề về deadlock và các	
			kiến thức liên quan. Trả lời các câu hỏi và	
			làm bài tập cuối buổi học	

bộ	7 1 1
AI bộ	7 4 4
bộ	7 4 4
bộ	
-	1, A4
Tham	
hớ	
vê các	
tập ở	
	1, A4
-	
ong hệ	
3	
về các	
giảng	
ức đã	
các	
nỏi và	
e, trå	
tập ở	
rả lời A1	1, A4
,	
	à bộ p. Tham rong hệ ề phần iến thức hớ ảo, p về các giảng hức đã viên, và các hỏi và pc, trả tập ở

Buổi 11	9.1.3 Các thành phần chính 9.1.4 Quản lý tiến trình 9.1.5 Định thời 9.1.6 Giao tiếp liên tiến trình 9.1.7 Quản lý bộ nhớ 9.2 Hệ điều hành Windows 9.2.1 Lịch sử phát triển 9.2.2 Nguyên tắc thiết kế 9.2.3 Các thành phần chính 9.2.4 Quản lý tiến trình 9.2.5 Định thời 9.2.6 Giao tiếp liên tiến trình 9.2.7 Quản lý bộ nhớ Ôn tập cuối học kỳ	G2.1, G5.1	Sinh viên chuẩn bị trước ở nhà: Đọc slide week 11 do giáo viên cung cấp, xem lại tất cả các chương 5, 6, 7, 8, 9 và các slide bài giảng từ week 6 đến week 10 và xem lại các bài tập đã làm trước đó. Giảng viên dạy: Cho sinh viên làm bài kiểm tra 30 phút để kiểm tra kiến thức của sinh viên. Ôn tập kiến thức chương 5, 6, 7	A1, A4
	-			
	^ ′	*	week 11 do giáo viên cung cấp, xem lại tất cả các chương 5, 6, 7, 8, 9 và các slide bài giảng từ week 6 đến week 10 và xem lại các bài tập đã làm trước đó. Giảng viên dạy: Cho sinh viên làm bài	A1, A4

b. Thực hành (Giảng viên giảng dạy thực hành theo hình thức 1 theo quy định của trường, phải lên lớp tất cả các buổi thực hành)

Sinh viên có thể lựa chọn một trong hai phương án thực hành bên dưới:

Bảng 3. Phương án 1

Buổi	Nội dung	CĐ	Hoạt động dạy và học	Thành
học (5		RM		phần
tiết)		H		đánh giá
Buổi 1	Bài thực hành 1: Hướng	<i>G</i> 2.1,	Sinh viên chuẩn bị trước ở nhà: Đọc bài	<i>A3</i>
	dẫn cài đặt phần mềm	G5.1	thực hành số 1 trong tài liệu hướng dẫn	
	VirtualBox, cài đặt hệ điều		thực hành hệ điều hành và chuẩn bị các	
	hành Ubuntu và thực hành		phần mềm để thực hành theo hướng	
	các lệnh cơ bản trên shell		dẫn	
	Linux.			

		1		
			Giảng viên dạy: Phổ biến nội quy thực	
			hành, hướng dẫn sinh viên từng bước	
			cài đặt chương trình và hướng dẫn sinh	
			viên cách thực hiện các lệnh cơ bản	
			trong bài thực hành, hướng dẫn cách	
			viết báo cáo và nộp báo cáo thực hành	
			Sinh viên học ở lớp: Cài đặt các	
			chương trình, làm theo các bước	
			hướng dẫn của giảng viên, thực hiện	
			các bài tập thực hành, viết và nộp báo	
			cáo thực hành theo quy định	
			Sinh viên học ở nhà: Làm các bài tập	
			làm thêm và nộp báo cáo bài tập theo	
			quy định	
Buổi 2	Rài thuac hành 2: Lân	G2.1,	Sinh viên chuẩn bị trước ở nhà: Đọc bài	A3
Duoi 2	Bài thực hành 2: Lập	G5.1		113
	trình trong môi trường	03.1	thực hành số 2 trong tài liệu hướng dẫn	
	shell của Ubuntu		thực hành hệ điều hành và tìm hiểu về	
			cách viết chương trình trên shell của	
			Ubuntu và các lệnh cơ bản	
			Giảng viên dạy: Hướng dẫn sinh viên	
			cách viết chương trình, cấu trúc của	
			một chương trình trên shell và thực	
			hiện các lệnh cơ bản trong bài thực	
			hành, hướng dẫn cách viết báo cáo và	
			những nội dung cần có trong bài báo	
			cáo	
			Sinh viên học ở lớp: Lắng nghe và làm	
			theo các bước hướng dẫn của giảng	
			viên, thực hiện các bài tập thực hành	
			về lập trình shell trên Ubuntu, viết và	
			nộp báo cáo thực hành theo quy định	
			Sinh viên học ở nhà: Làm các bài tập	
			làm thêm và nộp báo cáo bài tập theo	
			quy định	
Buổi 3	Bài thực hành 3: Thực	G2.1,	Sinh viên chuẩn bị trước ở nhà: Đọc bài	A3
	hành các thao tác liên	G5.1	thực hành số 3 trong tài liệu hướng dẫn	-
	quan tới tiến trình trong		thực hành hệ điều hành và tìm hiểu kỹ	
	hệ điều hành Ubuntu			
	nę aieu nann Obuniu		về tiến trình, tập viết chương trình để	
			tạo ra tiến trình và thực hiện các thao	
			tác liên quan đến tiến trình.	
			Giảng viên dạy: Hướng dẫn sinh viện	
			cách viết chương trình liên quan đến	
			tiểu trình và hướng dẫn sinh viên thực	
			hiện các lệnh thao tác lên tiến trình,	
			hướng dẫn cách viết báo cáo và những	
			nội dung cần có trong bài báo cáo	
			Sinh viên học ở lớp: Lắng nghe và làm	
			theo các bước hướng dẫn của giảng	
			viên, thực hiện các bài tập thực hành về	

	T	l		<u> </u>
			tiến trình, viết và nộp báo cáo thực hành	
			theo quy định	
			Sinh viên học ở nhà: Làm các bài tập	
			làm thêm và nộp báo cáo bài tập theo	
			quy định	
Buổi 4	Bài thực hành 4: Lập	G2.1,	Sinh viên chuẩn bị trước ở nhà: Đọc bài	<i>A3</i>
2 0.01	trình mô phỏng các giải	G5.1	thực hành số 4 trong tài liệu hướng dẫn	
	thuật định thời đã học		thực hành hệ điều hành và tìm hiểu kỹ	
	trong phần lý thuyết như:		về các giải thuật định thời, trả lời các	
	First Come First Served		câu hỏi 1 và 2 trong bài tập thực hành,	
	(FCFS), Round Robbin		chạy thử chương trình trong bài tập 3	
	(RR), Shortest Job First		và tìm hiểu về cách viết để hiện thực 1	
	(SJF), Shortest Remain		giải thuật định thời.	
	Time (SRT)		Giảng viên dạy: Nhắc lại các giải thuật	
			định thời và hướng dẫn sinh viên cách	
			vẽ lưu đồ giải thuật định thời, giải thích	
			một số lệnh trong bài tập 3, định hướng	
			cho sinh viên giải quyết giải thuật	
			Round Robbin, hướng dẫn cách viết	
			báo cáo và những nội dung cần có trong	
			bài báo cáo	
			Sinh viên học ở lớp: Lắng nghe và hoàn	
			thiện các bài tập 1, 2, 3, thực hiện các	
			bài tập thực hành còn lại về các giải	
			thuật định thời, viết và nộp báo cáo	
			thực hành theo quy định	
			Sinh viên học ở nhà: Làm các bài tập	
			· · ·	
			làm thêm và nộp báo cáo bài tập theo	
- 2		G0.1	quy định	4.2
Buôi 5	Bài thực hành 5: Làm việc	G2.1,	Sinh viên chuân bị trước ở nhà: Đọc bài	A3
	với tiêu trình, sử dụng các	G5.1	thực hành số 5 trong tài liệu hướng dẫn	
	thư viện semaphore và thư		thực hành hệ điều hành và tìm hiểu kỹ	
	mutex để thực hiện việc		về semaphore và mutex, xem cách tạo	
	đồng bộ hóa tiến trình,		tiểu trình và hiện thực 2 bài tập số 1	
	tiểu trình		trong phần semaphore và mutex.	
			Giảng viên dạy: Nhắc lại các kiến thức	
			về đồng bộ, hướng dẫn sinh viên hoàn	
			thiện bài tập số 1 và định hướng sinh	
			viên giải quyết bài toán số 2 và 3 trong	
			2 phần, hướng dẫn cách viết báo cáo và	
			những nội dung cần có trong bài báo	
			cáo	
			Sinh viên học ở lớp: Lắng nghe và hoàn	
			thiện các bài tập 1, thực hiện các bài tập	
			1 , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	
			thực hành còn lại về đồng bộ, viết và	
			nộp báo cáo thực hành theo quy định	
			Sinh viên học ở nhà: Làm các bài tập	
			làm thêm và nộp báo cáo bài tập theo	
			quy định	

Buổi 6	Bài thực hành 6: Bài tập	<i>G</i> 2.1,	Sinh viên chuẩn bị trước ở nhà: Đọc bài	A3
	tổng hợp	G5.1	thực hành số 6 trong tài liệu hướng dẫn	
			thực hành hệ điều hành và thực hiện	
			phần chuẩn bị (phần 2) trong bài thực	
			hành.	
			Giảng viên dạy: Nhắc lại các kiến thức	
			đã học và thực hành, giới thiệu và định	
			hướng cho việc giải quyết các yêu cầu	
			còn lại của bài thực hành, hướng dẫn	
			cách viết báo cáo và những nội dung	
			cần có trong bài báo cáo	
			Sinh viên học ở lớp: Lắng nghe và hoàn	
			thiện các nội dung 1.1, 1.2, 1.3, thực	
			hiện các nội dung thực hành còn lại,	
			viết và nộp báo cáo thực hành theo quy	
			định	
			Sinh viên học ở nhà: Làm các bài tập	
			làm thêm và nộp báo cáo bài tập theo	
			quy định	

Bảng 4. Phương án 2

Nội dung	CĐRM H	Hoạt động dạy và học	Thành phần đánh giá
Nội dung 1: Tiểu trình	G2.1, G5.1	Giảng viên phổ biến quy định thực hành theo hình thức 2, giới thiệu cách thức thực hiện các nội dung thực hành và hướng dẫn sinh viên cách viết báo cáo. Sinh viên đọc và thực hiện nội dung 1 theo hướng dẫn trong tài liệu hướng dẫn thực hành hệ điều hành. Sau đó nộp báo cáo và mã nguồn bài tập theo quy định.	A3
Nội dung 2: Chương trình người dùng (User program)	G2.1, G5.1	Sinh viên đọc và thực hiện nội dung 2 theo hướng dẫn trong tài liệu hướng dẫn thực hành hệ điều hành. Sau đó nộp báo cáo và mã nguồn bài tập theo quy định.	<i>A3</i>
Nội dung 3: Bộ nhớ ảo	G2.1, G5.1	Sinh viên đọc và thực hiện nội dung 3 theo hướng dẫn trong tài liệu hướng dẫn thực hành hệ điều hành. Sau đó nộp báo cáo và mã nguồn bài tập theo quy định.	A3

5. ĐÁNH GIÁ MÔN HỌC (Course assessment)

Bảng 5.

Thành phần đánh giá [1]	CĐRMH [2]	Tỷ lệ (%) [3]
r nann phan dann gia [1]	CDKMH [2]	1 y 1¢ (%) [3]

A1. Quá trình (Kiểm tra trên lớp, bài tập)	G2.1, G5.1	15%
A2. Giữa kỳ	G2.1	15%
A3. Thực hành	G2.1, G5.1	20%
A4. Cuối kỳ	G2.1	50%

Rubric của từng thành phần đánh giá trong Bảng 5

a. Rubric của thành phần đánh giá A1

СФЯМН	Tiêu chí cụ thể	Giỏi (8-10đ)	Khá(6-7đ)	TB(5đ)	Yếu(3-4đ)	Kém(0- 3đ)
G2.1, G5.1	Hỏi bài cũ, bài mới và làm bài tập tại lớp	Xung phong trả lời hoặc lên bảng làm bài tập 4 - 5 lần	Xung phong trả lời hoặc lên bảng làm bài tập 3 lần	Xung phong trả lời hoặc lên bảng làm bài tập 2 lần	Xung phong trả lời hoặc lên bảng làm bài tập 1 lần	Xung phong trả lời hoặc lên bảng làm bài tập 0 lần
	Bài kiểm tra số 1 về các giải thuật định thời	Trình bày đúng và đầy đủ về giản đồ định thời và tính toán thời gian đúng	Trình bày đúng và đầy đủ về giản đồ định thời	Trình bày đúng về giản đồ định thời	Trình bày đúng nguyên lý về giải thuật nhưng có sai sót về thời gian trong giản đồ	Trình bày sai các giải thuật định thời
	Bài kiểm tra số 2 về đồng bộ tiến trình và giải thuật banker	Giải đúng bài toán về sử dụng semaphore và giải thuật banker	Giải đúng bài toán về sử dụng semaphore và 1 phần giải thuật banker hoặc ngược lại	Giải đúng bài toán về sử dụng semaphore hoặc giải thuật banker	Giải đúng 1 phần bài toán về sử dụng semaphore hoặc giải thuật banker	Giải sai bài toán về sử dụng semapho re và giải thuật banker

b. Rubric của thành phần đánh giá A2

CĐRMH	Tiêu chí cụ thể	Giỏi (8-10đ)	Khá(6-7đ)	TB(5đ)	Yếu(3-4đ)	Kém(0-3đ)
G2.1	Các định nghĩa, khái niệm và nguyên lý về hệ điều hành	Nhận diện đúng 80 đến 100% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến tổng quan về hệ điều hành	Nhận diện đúng 60 đến 80% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến tổng quan về hệ điều hành	Nhận diện đúng 50 đến 60% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến tổng quan về hệ điều hành	Nhận diện đúng 30 đến 50% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến tổng quan về hệ điều hành	Nhận diện đúng dưới 30% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến tổng quan về hệ điều hành
	Cấu trúc hệ điều hành, định nghĩa, nguyên lý của các thành phần bên trong hệ điều hành	Nhận diện đúng 80 đến 100% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các thành phần bên trong hệ điều hành	Nhận diện đúng 60 đến 80% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các thành phần bên trong hệ điều hành	Nhận diện đúng 50 đến 60% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các thành phần bên trong hệ điều hành	Nhận diện đúng 30 đến 50% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các thành phần bên trong hệ điều hành	Nhận diện đúng dưới 30% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các thành phần bên trong hệ điều hành
	Các khái niệm, nguyên lý về các thành phần trong bộ phận quản lý tiến trình	Nhận diện đúng 80 đến 100% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các thành phần trong bộ phận quản lý tiến trình	Nhận diện đúng 60 đến 80% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các thành phần trong bộ phận quản lý tiến trình	Nhận diện đúng 50 đến 60% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các thành phần trong bộ phận quản lý tiến trình	Nhận diện đúng 30 đến 50% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các thành phần trong bộ phận quản lý tiến trình	Nhận diện đúng dưới 30% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các thành phần trong bộ phận quản lý tiến trình

	Các khái niệm, nguyên lý về các bộ định thời và các kiến thức, thuật toán trong định thời CPU	Nhận diện đúng 80 đến 100% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các bộ định thời và các kiến thức, thuật toán trong định thời CPU	Nhận diện đúng 60 đến 80% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các bộ định thời và các kiến thức, thuật toán trong định thời CPU	Nhận diện đúng 50 đến 60% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các bộ định thời và các kiến thức, thuật toán trong định thời CPU	Nhận diện đúng 30 đến 50% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các bộ định thời và các kiến thức, thuật toán trong định thời	Nhận diện đúng dưới 30% các định nghĩ, khái niệm và các kiến thức liên quan đến các bộ định thời và các kiến thức, thuật toán trong định thời CPU
	Giải thuật định thời FCFS hoặc SRTF	Trình bày đúng và đầy đủ về giản đồ định thời và tính toán thời gian đúng	Trình bày đúng và đầy đủ về giản đồ định thời	Trình bày đúng về giản đồ định thời	Trình bày đúng nguyên lý về giải thuật nhưng có sai sót về thời gian trong giản đồ	Trình bày sai các giải thuật định thời
	Giải thuật định thời SJF hoặc RR	Trình bày đúng và đầy đủ về giản đồ định thời và tính toán thời gian đúng	Trình bày đúng và đầy đủ về giản đồ định thời	Trình bày đúng về giản đồ định thời	Trình bày đúng nguyên lý về giải thuật nhưng có sai sót về thời gian trong giản đồ	Trình bày sai các giải thuật định thời

c. Rubric của thành phần đánh giá A3

• Đánh giá A3 theo phương án 1

СФКМН	Tiêu chí cụ thể	Giỏi (8- 10đ)	Khá(6-7đ)	TB(5đ)	Yếu(3-4đ)	Kém(0-3đ)
G2.1, G5.1	Báo cáo thưc hành các lệnh cơ bản trên shell Linux.	Hoàn thành đầy đủ các lệnh và thực hiện đầy đủ các bài tập thực hành	Hoàn thành đầy đủ các lệnh và thực hiện được 4/7 bài tập thực hành	Hoàn thành đầy đủ các lệnh và thực hiện được 2/7 bài tập thực hành	Hoàn thành đầy đủ các lệnh hoặc thực hiện được 3/7 bài tập thực hành	Không hoàn thành các lệnh và không hoàn thành các bài tập
	Báo cáo viết chương	Hoàn thành đầy đủ các	Hoàn thành đầy đủ các	Hoàn thành đầy đủ các	Hoàn thành đầy đủ các	Không hoàn thành các ví

mó she	nh C trên di trường ell của dentu	ví dụ và thực hiện đầy đủ các bài tập thực hành	ví dụ và thực hiện 3/4 các bài tập thực hành	ví dụ và thực hiện 2/4 các bài tập thực hành	ví dụ hoặc thực hiện 2/4 các bài tập thực hành	dụ và không hoàn thành các bài tập
thụ các liêi tới trù hệ hài	to cáo rc hành c thao tác n quan tiến nh trong điều nh	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ và thực hiện đầy đủ các bài tập thực hành	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ và thực hiện 4/6 các bài tập thực hành	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ và thực hiện 2/6 các bài tập thực hành	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ hoặc thực hiện 3/6 các bài tập thực hành	Không hoàn thành các ví dụ và không hoàn thành các bài tập
trùi pho giả địn Fin (FO Ro Ro (RI Sha Fin Sha Re	to cáo lập nh mô ong các åi thuật th thời: rst Come rst Served CFS), und bbin R), ortest Job rst (SJF), ortest main ne (SRT)	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ và thực hiện đầy đủ các bài tập thực hành	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ và thực hiện 3/4 các bài tập thực hành	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ và thực hiện 2/4 các bài tập thực hành	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ hoặc thực hiện 2/4 các bài tập thực hành	Không hoàn thành các ví dụ và không hoàn thành các bài tập
thự làn tiể sử thư ser và mu thự việ bộ	to cáo bài rc hành n việc với u trình, dụng các r viện naphore thư utex để rc hiện c đồng hóa tiến nh, tiểu	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ và thực hiện đầy đủ các bài tập thực hành	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ và thực hiện 4/6 các bài tập thực hành	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ và thực hiện 2/6 các bài tập thực hành	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ hoặc thực hiện 3/6 các bài tập thực hành	Không hoàn thành các ví dụ và không hoàn thành các bài tập
thụ	o cáo bài rc hành ng hợp	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ và thực hiện đầy đủ các	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ và thực hiện 3/4 các bài	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ và thực hiện 2/4 các bài	Hoàn thành đầy đủ các ví dụ hoặc thực hiện 2/4 các bài	Không hoàn thành các ví dụ và không hoàn thành các bài tập

bài tập thực	tập thực	tập thực	tập thực	
hành	hành	hành	hành	

Đánh giá A3 theo phương án 2

СФРМН	Tiêu chí cụ thể	Giỏi (8-10đ)	Khá(6-7đ)	TB(5đ)	Yếu(3-4đ)	Kém(0-3đ)
G2.1	Báo cáo thực hành tiểu trình	Hoàn thành 80-100% việc cài đặt các thao tác liên quan đến tiểu trình và các thuật toán định thời CPU priority và multilevel feedback queue	Hoàn thành 60-80% việc cài đặt các thao tác liên quan đến tiểu trình và các thuật toán định thời CPU priority và multilevel feedback queue	Hoàn thành 50-60% việc cài đặt các thao tác liên quan đến tiểu trình và các thuật toán định thời CPU priority và multilevel feedback queue	Hoàn thành 30-50% việc cài đặt các thao tác liên quan đến tiểu trình và các thuật toán định thời CPU priority và multilevel feedback queue	Hoàn thành dưới 30% việc cài đặt các thao tác liên quan đến tiểu trình và các thuật toán định thời CPU priority và multilevel feedback queue
	Báo cáo thực hành chương trình người dùng	Hoàn thành 80-100% việc cài đặt các system call quản lý tiến trình và quản lý tập tin	Hoàn thành 60-80% việc cài đặt các system call quản lý tiến trình và quản lý tập tin	Hoàn thành 50-60% việc cài đặt các system call quản lý tiến trình và quản lý tập tin	Hoàn thành 30-50% việc cài đặt các system call quản lý tiến trình và quản lý tập tin	Hoàn thành dưới 30% việc cài đặt các system call quản lý tiến trình và quản lý tạp
	Báo cáo thực hành bộ nhớ ảo	Hoàn thành 80-100% việc cài đặt các thao tác quản lý bộ nhớ ảo	Hoàn thành 60-80% việc cài đặt các thao tác quản lý bộ nhớ ảo	Hoàn thành 50-60% việc cài đặt các thao tác quản lý bộ nhớ ảo	Hoàn thành 30-50% việc cài đặt các thao tác quản lý bộ nhớ ảo	Hoàn thành dưới 30% việc cài đặt các thao tác quản lý bộ nhớ ảo

d. Rubric của thành phần đánh giá A4

u. Kui						
CĐRMH	Tiêu chí cụ thể	Giỏi (8-10đ)	Khá(6-7đ)	TB(5đ)	Yếu(3-4đ)	Kém(0-3đ)
G2.1	Các định nghĩa, khái niệm, các giải pháp trong việc đồng bộ và giải quyết tranh chấp giữa các tiến trình	Nhận diện đúng 80 đến 100% các định nghĩ, khái niệm, các giải pháp trong việc đồng bộ và giải quyết tranh chấp giữa các tiến trình	Nhận diện đúng 60 đến 80% các định nghĩ, khái niệm, các giải pháp trong việc đồng bộ và giải quyết tranh chấp giữa các tiến trình	Nhận diện đúng 50 đến 60% các định nghĩ, khái niệm, các giải pháp trong việc đồng bộ và giải quyết tranh chấp giữa các tiến trình	Nhận diện đúng 30 đến 50% các định nghĩ, khái niệm, các giải pháp trong việc đồng bộ và giải quyết tranh chấp giữa các tiến trình	Nhận diện đúng dưới 30% các định nghĩ, khái niệm, các giải pháp trong việc đồng bộ và giải quyết tranh chấp giữa các tiến trình
	Vấn đề deadlock, các nguyên nhân và các giải pháp để giải quyết deadlock	Nhận diện đúng 80 đến 100% các vấn đề deadlock, các nguyên nhân và các giải pháp để giải quyết deadlock	Nhận diện đúng 60 đến 80% các vấn đề deadlock, các nguyên nhân và các giải pháp để giải quyết deadlock	Nhận diện đúng 50 đến 60% các vấn đề deadlock, các nguyên nhân và các giải pháp để giải quyết deadlock	Nhận diện đúng 30 đến 50% các vấn đề deadlock, các nguyên nhân và các giải pháp để giải quyết deadlock	Nhận diện đúng dưới 30% các vấn đề deadlock, các nguyên nhân và các giải pháp để giải quyết deadlock
	Các khái niệm, nguyên lý, các phương pháp quản lý bộ nhớ trong hệ điều hành	Nhận diện đúng 80 đến 100% các định nghĩ, nguyên lý, các phương pháp quản lý bộ nhớ trong hệ điều hành	Nhận diện đúng 60 đến 80% các định nghĩ, nguyên lý, các phương pháp quản lý bộ nhớ trong hệ điều hành	Nhận diện đúng 50 đến 60% các định nghĩ, nguyên lý, các phương pháp quản lý bộ nhớ trong hệ điều hành	Nhận diện đúng 30 đến 50% các định nghĩ, nguyên lý, các phương pháp quản lý bộ nhớ trong hệ điều hành	Nhận diện đúng dưới 30% các định nghĩ, nguyên lý, các phương pháp quản lý bộ nhớ trong hệ điều hành
	Định nghĩ bộ nhớ ảo, các kỹ thuật cài đặt bộ nhớ ảo, và cơ chế phân trang theo yêu cầu	Nhận diện đúng 80 đến 100% các định nghĩ bộ nhớ ảo, các kỹ thuật cài đặt bộ nhớ ảo, và cơ chế phân trang theo yêu cầu	Nhận diện đúng 60 đến 80% các định nghĩ bộ nhớ ảo, các kỹ thuật cài đặt bộ nhớ ảo, và cơ chế phân trang theo yêu cầu	Nhận diện đúng 50 đến 60% các định nghĩ bộ nhớ ảo, các kỹ thuật cài đặt bộ nhớ ảo, và cơ chế phân trang theo yêu cầu	Nhận diện đúng 30 đến 50% các định nghĩ bộ nhớ ảo, các kỹ thuật cài đặt bộ nhớ ảo, và cơ chế phân	Nhận diện đúng dưới 30% các các định nghĩ bộ nhớ ảo, các kỹ thuật cài đặt bộ nhớ ảo, và cơ chế phân

				trang theo yêu cầu	trang theo yêu cầu
Giải thuật banker hoặc giải thuật yêu cầu thêm tài nguyên trong giải pháp chặn deadlock	Trình bày đúng và đầy đủ về giải thuật banker hoặc giải thuật yêu cầu thêm tài nguyên trong giải pháp chặn deadlock	Trình bày đúng 60 đến 70% về giải thuật banker hoặc giải thuật yêu cầu thêm tài nguyên trong giải pháp chặn deadlock	Trình bày đúng 50 đến 60% về giải thuật banker hoặc giải thuật yêu cầu thêm tài nguyên trong giải pháp chặn deadlock	Trình bày đúng 30 đến 50% về giải thuật banker hoặc giải thuật yêu cầu thêm tài nguyên trong giải pháp chặn deadlock	Trình bày đúng dưới 30% về giải thuật banker hoặc giải thuật yêu cầu thêm tài nguyên trong giải pháp chặn deadlock
Giải thuật thay thế trang FIFO, hoặc LRU, hoặc OPT	Trình bày đúng và đầy đủ về giải thuật thay thế trang FIFO, hoặc LRU, hoặc OPT	Trình bày đúng 60 đến 70% về giải thuật thay thế trang FIFO, hoặc LRU, hoặc OPT	Trình bày đúng 50 đến 60% về giải thuật thay thế trang FIFO, hoặc LRU, hoặc OPT	Trình bày đúng 40 đến 50% về giải thuật thay thế trang FIFO, hoặc LRU, hoặc OPT	Trình bày đúng dưới 30% về giải thuật thay thể trang FIFO, hoặc LRU, hoặc OPT

6. QUY ĐỊNH CỦA MÔN HỌC (Course requirements and expectations)

- Dự lớp: theo quy định của nhà trường.
- Lóp lý thuyết:
- O Sinh viên cần in slide bài giảng và đọc trước ở nhà trước khi lên lớp.
- Trong lớp không gây ồn ào, không ngủ trong lớp, chú ý lắng nghe và ghi chú đầy đủ.
- Chủ động mạnh dạn trả lời câu hỏi từ giảng viên và xung phong lên bảng sửa bài tập, đặt câu hỏi khi có thắc mắc.
- Về nhà ôn lại bài ngay, nếu còn chưa hiểu nội dung kiến thức nào có thể gửi email để hỏi hoặc hỏi vào buổi học tiếp theo.
- Lớp thực hành:
- Sinh viên không được vắng quá 3 buổi trong tổng số buổi thực hành. Sẽ bị 0 điểm phần thực hành.
- Sinh viên vắng một buổi học thực hành bất kỳ mà không xin phép trước với lý do chính đáng sẽ bị điểm 0 cho buổi thực hành đó.
- Cần đọc trước tài liệu hướng dẫn thực hành trước mỗi buổi thực hành. Chú ý lắng nghe giảng viên hướng dẫn thực hành. Đặt câu hỏi khi có thắc mắc.
- Tập trung làm thực hành, không lướt web, đọc facebook, chơi game, tán gẫu trên mạng... Tuy nhiên có thể trao đổi thảo luân với nhau trong lớp về bài thực hành đang làm.
- Khi nộp bài thực hành, sinh viên chú ý là những bài sao chép của nhau sẽ bị điểm 0.
- Thi lý thuyết: không quay cóp, trao đổi khi làm bài thi. Nếu giám thị phát hiện sẽ bị đánh dấu bài và tùy theo mức độ vi phạm có thể bị trừ điểm hoặc bị điểm 0 đối với bài thi.

7. TÀI LIỆU HỌC TẬP, THAM KHẢO

Giáo trình

1. Silberschatz, Galvin, Gagne. Operating System Concepts, 10th edition, John Wiley & Sons, 2018.

Tài liệu tham khảo

1. Andrew S. Tanenbaum, Herbert Bos. Modern Operating Systems, 5th edition, Pearson, 2022

8. PHẦN MỀM HAY CÔNG CỤ HỖ TRỢ THỰC HÀNH

- 1. Oracle (October 10th, 2022/ VirtualBox 7.0.0 released). *VirtuaBox*.
- 2. Ubuntu 22.04 LTS

Tp.HCM, ngày 27 tháng 08 năm 2024

Trưởng khoa/bộ môn

(Ký và ghi rõ họ tên)

Giảng viên biên soạn

(Ký và ghi rõ họ tên)

Nguyễn Thanh Thiện